

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	sè se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Roman'i'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu.
" " " " „ j. a. 3 „ 50 „		

Dela congresulu nationalu bisericescu.

Siedinti'a XV, (15 Octomvre).

Deputatulu Vincentiu Babesiu, ca secretariu si referentu alu delegatiunei congresuale in afacerile cu Sèrbii, escusandu, cà in credinti'a cumca va fi posibila intrunirea delegatiunei plenare spre a face raportu si propuneri cu privintia la situatiunea afacerilor inca pendentii dintre cele concrediute activitatiei sale, acum cand vede cà dorit'a intrunire delegationala este imposibila, propune:

„In stadiulu presentu alu afaceriloru delegationale, marginindu-se activitatea delegatiunei asupra causeru comuneloru mestecate, inca nedespartite, si a controversei pentru manastiri, de óre ce intrunirea delegatiunei si chiar a subdelegatiunei aici in Sibiiu, este fórte anevoiósã si impreunata cu mari spese: actele de aici sè se transpuna numai decát vice-presiedintelui la Arad, cu recercarea ca sub conducerea sa se mijlocésca tóte cele necesare spre a face posibila inceperea proceseloru de despartire fara tóta amenarea si apoi succesivu derivarea causeru la concernentele eparchii in contielege cu aceste, astfelu incát activitatea delegatiunei se póta incetá fara dauna pentru cause, avend a face raportu la procsimulu congresu, despre incheiat'a intréga activitate a delegatiunei.“

D. cav. Puscariu cere a se pronuncia urgenti'a pentru acésta propunere.

Congresulu decide a se lua de urgentia propunerea deputatului Vincentiu Babesiu referitóre la afacerile delegationale ale comuneloru mestecate, deci o pune la ordine immediatu dupa caus'a fonduriloru comune.

La ordinea dilei e raportulu comisiunei in caus'a fond. comune dieceseloru romane de Arad si de Caransebesiu. Comisiunea prin raportorulu ei A. Trombitiasiu, face urmatóreã propunere.

„Considerandu cà desi intre intentionat'a impartire a fonduriloru comune, astadi tuturoru locuitoriloru romani ortodocsi din partea banatica unгурéna a provinciei metropolitane si intre infiintierea de doue episcopii nóua pre acelasi teritoriu, existe óresi care necs causalu, acést'a inse nu póte impedeãa impartirea aceloru fonduri, deretata deja in principiu si pre bas'a contielege-rei fratiesci a tuturoru factoriloru indreptatiti:

„Congresulu indruma sinodulu eparchiei aradane a se exprime la cea mai de aprópe intrunire a sa si celu multu pana la finea anului 1883 in meritu asupra modalitátii si cheiei de impartire.

„Neurmandu acést'a procsimulu congresu la reclamarea ori carei parti indreptatite, va decide finalminte in cestiune.

„In totu casulu impartirea are se urmeze cu acea espresa reserva si conditiune, ca la casulu infiintiarrii de eparchii noue episcopale, ambele diecese de astadi vor avè de a cede noveloru eparchii acea cuota din fondurile comune, ce compete dupa numerulu sufleteloru partii, ce se va anesá fitóreloru eparchii!“

D. Ioan cav. de Puscariu membru alu comisiunei, propune ca din propunerea comisiunei sè se stérge totu pasagiulu dela inceputu adeca dela cuvintele „Considerandu“ pana la „a tuturoru factoriloru indreptatiti.“ Comisiunea se alatura la propunerea lui I. cav. Puscariu, si se sterge intregu pasagiulu amintitu, éra asupra celoralalte puncte se incepe desbaterea generala.

D. F. Musta dupa o introducere propune, ca congresulu se considere pe bas'a concluseru din sesiunea congresuala din 1878 cestiunea fonduriloru comune de matura de a fi resoluta, pretindiendu ca congresulu, dupa ce sinodulu dela Arad in doue sesiuni (1880 si 1881) a eludatu conclusulu congresualu prin care impartirea fonduriloru comune a fost hotarita se:

decida a supra cheei de impartire. Densulu propune cheia : doue din cinci parti pentru Caransebesiu si trei din cinci parti pentru Arad.

La desbaterea generala se incinge o lunga discussiune in care iau parte mai multi deputati. Dr. Alecsandru Mocsonyi nu pôte acceptá nici una din propunerile facute. Dupa densulu cestiunea se presenta fôrte incurcata, cãci vede cã unu corpu legislativu se ocupa cu afaceri judiciale. Recunósce cã la 1874 s'a facutu o eróre cand i s'a recunoscutu congresului competentia de a judeca intr'o cestiune, care nu incupe in sfer'a competentiei sale. Numai atunci ar fi in dreptu congresulu a judeca in cestiune, cand prin invoirea amenduroru partiloru ar functioná ca judecatoriu delegatu. Altmintrelea ori ce ar judeca congresulu nu obliga pe parti si nu le impedeaca de a merge inaintea forurilor civile, care sunt chemate a judeca in cestiuni de aceste. Deci densulu face urmatórea contra-propunere : „congresulu recomanda eparchieloru sufragane complanarea cestiunei fonduriloru pe bas'a contielegerei fratiesci.“

D. I. cav. de Puscaru arata cã preste cestiunea de competentia s'a trecut de atunci de când amendoue diecesele in controversa au adusu caus'a inaintea congresului. Ele au recunoscutu in fapta congresulu de toru delegatu. Dupa propunerea d-lui Mocsony afacerea numai s'ar amena *ad calendas graecas*; deci este pentru propunerea comisiunei.

D. V. Babesiu combate cu tóta vehementi'a propunerea comisiunei si a d-nului Musta, facend propunerea se remana fondurile nedespartite. Densulu in discursulu seu trage o paralela intre afacerea din discussiune si afacerea unui fondu religionariu alu Evreiloru ungureni, care a trebuitu se o resolve diet'a Ungariei si face alusiuni, cã daca se va face presiune din partea congresului si caus'a fonduriloru din discussiune va ajunge a se deslega pe aceeasi cale (sgomotu). Mai adauga, cã in puterea unui rescriptu fondurile din cestiune ar fi indivisibile si daca s'ar impartí fara de consimtiementulu reciprocu, congresulu ar veni in contradicere cu dispositiunile mai inalte.

D. Cimpioneriu desfasiura pe largu cestiunea privitóre la fonduri si face istoriculu celoru petrecute dela conclusulu din 1878, prin care se dispune impartirea fonduriloru. Combate parerea dlui Babesiu despre indivisibilitatea fonduriloru si infatiseza in modu plasticu contradicerea dlui Babesiu, care odata sustiene, de si fara temeiu, cã fondurile sunt indivisibile si totu densulu de alta parte admite cã se potu impartí.

D. Cosma arata ratacirea in care se afla dl Babesiu asemenendu afacerea din cestiune cu

a Evreiloru ungureni; cãci de alta natura este proveninti'a fonduriloru din cestiune si érase de alta natura a fost cea a fonduriloru evreesi (din o contributiune ridicata de gen. Haynau in 1848—9).

Se cere incheerea desbateri si se primesce.

Mai fiind insemnati la cuventu : Cristea, Zigrea, Petricu si ... se alegu de vorbitori Zigrea si Petricu. Celu dintâiu vorbesce pentru propunerea dlui A. Mocsonyi, alu doilea pentru propunerea dlui Musta.

Acesta isi retrage propunerea si si-o retrage dupa densulu si dlu Babesiu, fiindcã propunerea sa e dependentã de a lui Musta.

D. Al. Mocsonyi in cuventulu din urma mai revin odata asupr'a gresielei facute in 1874 si dice cã trebue recunoscuta si a nu cladí mai departe pe densa.

D. raportoru Trombitiasiu inchee desbaterea aparand propunerea comisiunei.

Dupa-ce astfelu au vorbitu mai multi deputati pro, alti contra, s'a cerutu votare nominala intre propunerea comisiunei si contra-propunerea deputatului Ales. Mocsonyi.

La votarea nominala contra-propunerea facuta de Dr. Alecsandru Mocsonyi a intrunitu pentru sine 22 de voturi, ér propunerea comisiunei a intrunitu 43 de voturi. Prin urmare propunerea comisiunei a remasu de basa la desbaterea speciala.

La desbaterea speciala, D. I. P. Desseanu face amandamentulu, ca punctulu prim din propunerea comisiunei sè se inlocuesca cu urmatórea resolutiune :

Congresulu indruma pe ambele sinóde ale dieceselor de Arad si Caransebesiu, ca la procsim'a sesiune a loru din anulu 1882 se esmita delegatiuni din sinulu loru spre incercarea unei contielegeri, pentru de a se stabili chei'a si modalitatea impartirii fonduriloru intre eparchiile Aradului si Caransebesiului. — In cât apoi in urm'a raporturiloru prezentate din partea delegatiuniloru esmise, ambele sinóde vor aduce concluse uniforme — efectuarea impartirii se va esecuta conform dispusetiunei sinódeloru.

D. Paul Rotariu se alatura la propunerea lui Ioan P. Desseanu cu acea modificare ca dupa cuvintele „modalitatea impartirii fonduriloru“ sè se stérge acestea : „intre eparchiile Aradului si Caransebesiului.“

Supunendu-se la votu propunerea comisiunei cu amandamentulu lui I. P. Desseanu, si modificatiunea proiectata de P. Rotariu, s'a primitu amandamentulu lui I. P. Desseanu fara modificatiune.

La punctulu alu doilea din propunerea comisiunei D. Ioan Lenger cere sè se stérge

acestu pasagiu intregu, ér D. Iul. Petricu propune modificarea ca cuvintele: „ori carei parti indreptatite“ sè se inlocuiasca cu aceste: „ori carui'a din ambele sinóde.“

Din incidentulu acestei propuneri, P. Rotariu renuncia la mandatu cà nu-si póte justificá presentia sa aici fatia cu alegatorii dupa desconsiderarea ce se face celor interesati si indreptatiti in cauza.

Presidiulu enuntia cumca congresulu nu primesce renunsierea din motivulu espusu.

Congresulu primesce modificarea propusa de I. Petricu.

Era punctulu alu treilea alu comisiunei se primesce in stilisarea proiectata de D. Comsia.

Resumandu tóte modificatiunile votate in propunerea comisiunei, congresulu enuntia urmatoriulu concludu in cestiunea fonduriloru:

„Congresulu indruma pe ambele sinóde ale dieceseloru dela Arad si Caransebesiu, ca la procsim'a sesiune a loru din anulu 1882 se esmita delegatiuni din sinulu loru spre incercarea unei contielegeri, pentru de a se stabili chei'a si modalitatea impartirii fonduriloru intre eparchiile Aradului si Caransebesiului. — In cât apoi in urm'a raporturiloru prezentate din partea delegatiuniloru esmise, ambele sinóde vor aduce concluse uniforme, — efectuirea impartirii se va esecutá conformu dispusetiunei sinódeloru.

„Ne urmandu acést'a, procsimulu congresu la reclamarea ori carui'a din ambele sinóde va decide finalminte in cestiune.

„In totu casulu impartirea are se urmeze cu espres'a reserva si conditiune, cà la casulu infiintarii de eparchii noue ambele diecese, adeca a Caransebesiului si Aradului, vor ave se cedeze nóueloru eparchii acea cuota din fondurile comune ce compete nóueloru eparchii dupa chei'a ce se va fi adoptatu la ocasiunea efectuitei impartiri a fonduriloru comune intre diecesele de astadi.“

Observari critice

de Trifon Militariu, capelanulu bisericeii gr. or romane in satulu nou, asupra opusul compus de cuviosulu parinte ierodiacon Simeon Popescu si intitulatu „Pnevma in Nicoceno-Constantinopolitanum.“

(Continuare.)

Ad 3. Am disu si documentatu in punctele premergatóre cà versulu 39 nu e paralelu versuriloru 22, 19 si 15, si cà nici intielesulu acestoru 3 versuri nu póte fi ecvivalent intielesulu celu are versulu 39. Din motivulu acest'a am sustienutu cà nici pnevma din vers 39 nu póte insemná daru, putere, insarcinare seau inputernicirea data Apostoliloru pentru propoveduire si botezare, ba am afirmatu cà sub pnevma

din v. 39 avemu se intielegemu pre duchulu sfântu ca persóna, carele conformu promisiunei lui Christosu s'a pogoritu in diu'a cincidieceime asupra apostoliloru si in biserica lui Christosu reversandu darurile sale. Acum vine rendulu la mine, de se documentez, cà cuvintele lui Christosu: riuri de apa vie, precum dice scriptura, se repórta la prorociile testamentulu vechiu despre duchulu sfântu, ear nu la acelu duchu (pnevma) despre carele e vorba in cap 20 v. 22 (Ioan) si la acela, despre carele ne spune s. Apostolu si Evangelistu Luca in Fap. Apost. Cap 2 v 1—4, cà s'au pogoritu in diu'a cincidieceime. Daca mi-va succede a demustrá cà in versu 38 si 39 se face alusiune la profetiile testam. vechiu, in cari se prevestese pogorirea duchului sfântu pre timpulu Mesiei; daca mai departe voiu avea dovedi cà acestu duchu sfântu, in fapta s'a si pogoritu la timpulu predisu, cà asiadara s'a realizatu profetiile la cari a facutu Isus alusiune in vers 38, atunci nici cà va puté cineva trage mai departe la indoiéla intielesulu cuventulu to pnevma dela Ioan cap 7 v 39, nime nu va puté afirmá altceva decâtu: pnevma din v 39 insemná *duchulu sfantu ca persóna*.

Amu consultatu mai multe opuri esegetice, si tóte au espicatu in asemenea modu cuvintele lui Christosu din versu 38: „celu ce crede intru mine, cum dice scriptur'a, riuri de apa etc. etc.“ cà adeca Christosu a facutu alusiune la Proroculu Isaia cap 44 v 3, dar cu deosebire la proroculu Ioil cap 2 v 28. Tecsturile aceste le-amu reproducu deja in punctulu primu, deci e superflu a-le mai citá aici. Esplacarea tecstulu dela Ioilu, adeca ce intielesu au cuvintele „apa vie“, si „voiu turná din duchulu meu“, ni-lu da insusi s. Evangelistu Ioanu in versulu 39 si S. Ev. Luca in versurile 1—4 si v 7, 8, 13, 15, 16, 18 (cap 2 Faptele Apostoliloru) 37, 38 si 39 (Totu in Fap. Ap. cap 2). Lasu se urmeze din cuventu in cuventu tecsturile aceste, la cari me provocu:

a) S. Ev. Ioan Cap 7 v, 38 si 39: „Celu ce crede intru mine, cum dice scriptur'a, riuri de apa vie vor curge din pântecele lui (v 38). Fara acést'a a disu de duchulu, carele erá se-lu primésca cei ce credu intru densusu, cà înca nu erá duchu sfantu, cà Iisusu înca nu erá preamaritu (v 39).

b) Faptele Apostoliloru cap 2 v 1—4, 7—8, 13, 15—18, 37—39: Si daca s'au umplutu cincidiecei de dile, erá toti Apostolii împreuna adunati la unu locu (v 1). Si s'a facutu repede supetu din ceriu, ca de suflare sílnica, ce vine iute, si au umplutu toata casa unde siedeá (v 2).

Si s'au aratatu limbi inpartite ca de facu, si au siediutu pre fie care din ei (v 3).

Si s'au umplutu toti de Duchulu sfântu, si au începutu a vorbi intralte limbi, precum le dá loru Duchulu a grai (v. 4).

Si éra se spaimantá toti, si se mirá, dicénd unulu catra altulu: au nu eata toti acestia, cari graiescu, Galileiani suntu (v 7).

Si acum fie care audimu limb'a nóstra, in carea ne-amu nascutu (v 8).

Eara altii batjocorindu dicea, cà de vinu suntu plini (v 13). Eara stându Petru cu cei unspredece, s'au radicat glasulu seu si au respunsu loru..... (v 14) Cà nu precum socotiti voi acestia suntu beati, cà este alu treilea ceasu din di (v 15).

Ci acést'a este, ce s'au dis prin Prorocul Ioil. (v. 16).

Si voru fi in dilele cele de apoi, dice Dumnedien, turnavoiu *din duchul meu* preste totu trupul, si vor:

proroci feciorii vostri, si fetele vóstre, tinerii vostri vederi vor vedé, si batrânii vostri visuri vor visá (v 17.)

Inca si preste slugile mele, si preste slujnicile mele în dilele acelea voui *turna din duchulu meu*, si vor proroci.

Si audindu, s'a nmilitu cu inim'a, si au disu catra Petru, si catra ceialalti Apostoli: ce vom face barbati frati, (v 37).

Iara Petru a disu catra ei: pocaitive, si se se boteze unulu fiesce care dintre voi in numele lui Iisus Christosu spre iertarea pacatelor, *si veti luá darulu sfantutui Duchu* (v 38).

Cà voua este fagaduinti'a si filoruu vostri si tuturoru celoru departe, ori pre carii va chiemá Dlu Ddieulu nostru"

Daca ou. cetitori voru cetí cu atentiune, vor affá totulu explicatu si comentatu de insasi St. Evangelisti, din a caroru scrieri am estrasu pasagiile aceste, din care e évidentu, cà: cuvintele lui Christosu „rîri de apa vie precum dice scriptur'a“ au in vedere profetiile despre pogorírea sfântului duchu, ceea ce si dice apriatu S' Ev. Ioanu in versu 39: „ear acést'a a dis de duchulu, carele erá se-lu primésca cei ce credu intru densulu (in Christosu). Cà acestu duchu înca nu erá pogorítu ci se va pogorí dupa preamarirea lui. Candu s'a pogorítu ne arata faptele apostoliloru in cap 2. v 1—4. Ear cà duchulu acest'a e celu predisu de profeti (Ioil si Isaia) si nu altulu, ne demustra prea lamuritu insusi S' Ev. Luca in cap 2 v 13. 14, si limpede si mai pre susu de tóta indoiala in vers 15 si 16 si 17, unde insusi S. Apostolu Petru ne spune cà s'a împlinitu predicerea prorocului Ioil citandu si propriile cuvinte a-le Prorocului.

Dar cà duchulu acest'a sfantu nu s'a pogorít numai pentru S. Apostoli ne demustra totu S. Apostolu Petru in versu 38, unde dice cà toti cei ce se voru botezá voru primi si darurile acestui sfântu duchu, asupra tuturoru celoru ce primescu credinti'a in Christosu se va pogorí sfântulu Duchu (precum a dis si Christosu in cap 7 v 38 si 39.)

In fine cà a-loru e fagaduinti'a (Ioil Cap 2 v 28) (adeca aceloruu ce credu in Christosu) adeca cà duchulu celu sfantu promis prin gur'a prorocului Ioilu e fagaduit si tuturoru aceloruu carii primescu credinti'a in Christosu, ne documentéza totu sfântulu Apostolu Petru in versulu alu 39 (Fapt. Apost. Cap 2). Marturiile acestea dela S. Evangelistu Ioanu apoi ale S. Ev. Luca sunt cele mai demne de crediementu, dovedile acestea sunt cele mai puternice si vorbescu atátu de lamuritu, atátu de limpede si convingatoriu, încátu cugetu cà e de prisosu a-me mai provocá la alti martori, e superfluu a mai insira la dovedí. Deci daca versurile 38 si 39 de la Ioanu c. 7 apoi versurile scóse din proroci si din faptele Apostoliloru vorbescu in tóte casurile de acelu *to pnevma* din vers 39 ca de persón'a a 3 din S. Treime, nu póte avea locu opiniunea Dlu autoru. Totu tectururile citate in punctulu acest'a dovedescu fórte évidentu ceea ce am disu in punctele precedente cà adeca versurile 38 si 39 din cap 7 nu sunt paralele cu versulu 22 din cap 7, dar cu atátu mai putinu cu v 19 cap 28 Matei si cu versulu 15 cap. 16 Marcu. Unele din tectururile din punctulu alu 3-lea ar fi trebuit reproduce parte la punctulu 1. parte la alu 2, deórece înse le-am reprodustu tóte aici, ele pentru aceea totusi servescu ca argumente si afirmatiuniloru mele din punctele precedente.

Ad 4. Am negatu la acestu punctu esactitatea ideei Dlu autoru despre preamarirea lui Iisus. Dlu autoru basanduse pre mai multe tecturi (Ioanu c 12 v. 23 si 28; cap 13 v 32; cap 17 v 1 si 5) sustiene cà mórtea si învierea lui Christosu constituie preamarirea sa. Eu din contra afirmu cà preamarirea lui Christosu consta afara de mórte si înviere înca si din pogorírea la iadu, din înaltiarea la ceriuri, cà numai dupa returnarea Fiului în sínurile parintelui cerscu a devenitu Christosu preamaritu, cà numai dupa împlinirea misiunii sale de Mantuitoriu si suirea sa la acelu locu, de unde s'a pogorítu în pântecele feciórei celei Prea Curate, póte fi vorb'a de preamarire si de Iisusu celu prea maritu. Dogmatica ortodocsa adeca învatia pre scurtu cà injosirea lui Christos se finesce cu restignirea pre cruce, éra preamarirea lui se incepe cu moartea si devine perfecta prin reasiderea sa deadrépta Tatalai cerscu. Pre bas'a doctrinei acestei comentéza si esegetii cuvin tele S. Apostolu si Ev. Ioanu din versu 39: *cà Iisusu înca nu erá preamaritu* cu: *Iisusu înca nu se înaltiasc la ceriu*. Si chiar de n'ar invetiá dogmatic'a ortodocsa asia de respicatu despre întielesulu espresiunei: „*Preamarire*“, totusi sub duchulu acela, de carele e vorb'a la Ioan cap 7 v. 39, nu se póte întielege altuceva decâtu duchulu sfântu ca persóna, pentru cà Christosu dice fórte lamuritu la cap 16 v. 7: „Ci eu adevverulu dicu voua, mai bine este voua ca se mergu eu, *cà de nu voi merge eu, Mantuitoriuulu nu va veni la voi*, éra de voi merge, ílu voiu trimite pre elu la voi.“ Si totu Mantuitoriuulu dice la S' Ev Ioan in cap 20 v 17: Dis'a ei Iisusu: nu te atinge de mine, cà înca nu m'am suit la tatal meu..... suime-voiu la tatalu meu.....“

Din aceste 2 tecturi se vede cà duchulu promis Apostoliloru de Christosu, ear mai înainte de Christosu promis prin gur'a Prorocului Ioil nu numai Apostoliloru ci si credinciosiloru a avutu se vina dupa înaltiarea lui Christosu la ceriu.

De alta parte a incetatu necesitatea de a mai insirá la dovedí, si în punctulu acest'a am avutu de scopu numai demustrarea, cà opiniunea Dlu autoru despre „*preamarire*“ nu e corecta, ci contradice doctrinei bisericeii ortodocse. Deci si dovadá acést'a adusa de Dlu autoru, ca se demustre întielesulu terminului *pnevma*, n'are nici o valóre. Si admitiendu cà sub preamarire se întielege „*mórtea si învierea lui Christosu*“ totusi dovadá acést'a nu demustra nimic, pentru cà in versu 39 sta cà de aceea nu erá duchu (sfantu), càci Iisusu înca nu erá preamaritu. Deci terminulu pentru fiinti'a acelu duchu nu e marginitu dupa înviere. Acelu duchu n'a putut fi înainte de înviere, dar dupa înviere nu e pusu hotaru, nu se dice cà înainte de înaltiare trebne se încépa a fi acelu duchu, si nici Dlu autoru n'a adusu dovedí cà acelu duchu din versu 39 trebue se vina în intervalu dintre înviere si înaltiare. Deci repetu inca odata si dicu: Sub preamarirea lui Christosu se întielege pogorírea sa la iadu, învierea, înaltiare la ceriu si resiederea de-a drépt'a Tatalui.

Ad 5. Dlu autoru afirma: „Ei (Apostolii) nu o aveau (*pnevma*, inputernicirea) pentru-cà nu erá, nu esistá de locu. Duchulu sfântu, ca persóna erá întóta puterea cuventului. Prin urmare nu póte fi vorba de duchulu sfant ca persóna, carele erá ci de duchu sfantu, ca daru, carele înca nu erá ci avea se fie“. Si acést'a e unulu dintre multele argumente, cu cari a voitu Dlu autoru se demustre, cà sub *pnevma* din

S. Ev. Ioanu cap 7 v 39 n'avemu se întielegemu duchulu sfantu ca persóna, ci numai daru, inputer-nicire si insarcinarea Apostoliloru pentru propove-nduirea Evangheliei. Eu si in aceste am contradisu Dlu autoru sustienendu că pôte fi vorb'a si de lu-oruri seau persóne, cari exista, dar înca n'au sositu.

Domnulu autoru crede că în versu 39 se tractéza despre esistinti'a cuiva. Aci zace si eroarea fundametală. In versu 39 e vorba despre fiinti'a de fatia a duchului pre timpulu vorbirei lui Christosu; aici nu e vorb'a despre esistinti'a duchului, ci despre aceea că fost'a elu deja sositu, ajuns'a deja duchulu, căci precum am demustrat in punctele precedente Christosu a facutu alusiune la duchulu acel'a, despre care dice scriptur'a că se va reversá asupra credinciosiloru la timpulu fipsatu prin gur'a prorociloru. Christosu a vorbitu despre unu duchu, despre carele a vorbitu deja scriptur'a, pentrucă singur Christosu se provóca la scriptura, singuru Christosu ne spune care duchu are inaintea oholoru, duchulu carele va veni, va sosi. Si insusi S. Evangelistu ne spune că pre acestu duchu l'a accentuat Christosu in vorbirea sa. Dar se vedemu ce întielesu pôte avea espresiunile: sunt, eramu, am fost, voi fi. Verbulu acesta esprima cu deosebire timpulu in carele s'a petrecutu o intem-plare, in care a fostu de fatia, a asistat în timpu seau locu o persóna seau lucru, daca e vorba de compe-rarea cu alte intemplari seau relatiuni. Daca s. e. in decursulu vorbirei se vorbesce despre o fapta, unu actu complinitu, si cine va dice despre mine că: *n'am fostu*, nu eram; prin aceea nu se dice că pre timpulu acela n'am fostu nascutu, n'am existatu, ci seau că nu m'am dusu, seau că am ajunsu mai târdiu, seau ca pre acelu timpu am petrecutu în altu locu. Daca Christosu nu se provóca in versu 38 la scrip-tura, daca S. Apostolu Petru n'ar citá la Faptele Apostoliloru in cap 2 v. 16—18 si v 39 espresu si cuvintele scripturei (Testamentulu vechiu), si daca in fine espresiunea: „*a fi*“ ar insemná numai si es-clusivminte: „*a exista*“ si nu si „*a asista*“, atunci ar-gumentulu Dlu autoru, că in versu 39 e vorb'a de duchulu ce nu existase, ar fi basatu si decidietoriu la deslegarea controversiei. In fine daca e vorba despre unu objectu seau persóna că nu sunt, n'au fostu, nu erau, si daca mai sunt objecte de acelasi nume si unulu existá pre timpulu vorbirei, ear celaltu nu, nu putemu asia cu usiurintia conchide că e vorb'a de objectulu ce nu exista pentrucă se dice că nu erá, n'a fostu, nu e, ci mai antaiu trebue cercetatu si constatatu întielesulu verbului „*a fi*“, apoi ni e permis a face conclusiunea si a enuciá despre care objectu e vorba, despre care persóna se tractéza. La comentarea lo-curiloru testamentului non inse se recere inca si consultarea testamentului vechiu, ca se potemu constatá si ficsá întielesulu tectsturiloru seau si a sen-sului singurateceloru cuvinte ce ocuru in acele tect-sturi.

Ad 6. Am constatatu in punctele premergátore, că in cap 7 v 39 (S. Ioan) e vorb'a de sosirea, ve-nirea, pogorírea, eara nu de esistinti'a *pnevmei*. In punctulu acest'a se tractéza despre timpulu sosirei, venirei seau pogorírei acelei pnevme, seau dupa cum dice Dlu autoru despre momentulu, din carele a in-ceputa a fi, a existá pnevma din versu 39. Si cumca duchulu (pnevma) despre care e vorb'a in versa 39 a venit, a sositu nu cu ocasiunea descria de S. Ev. Ioanu in cap 20 v. 22, ci alta data adeca in diu'a cincidieceime, in modulu povestitu de S. Evangelist

Luca în Faptele Apostoliloru cap 2 v. 1—4, acést'a am demustrat'o pana la evidintia în punctulu alu 3-lea, dar si in celelalte puncte. Prin urmare e do-cumentatu din destulu si aceea că terminulu pnevma din versu 39 insémna: duchu sfântu ca persóna. Am demustratu mai departe în punctulu alu 2., că ver-sulu 22 din cap 20 (S. Ev. Ioan) nu e paralelu cu versulu 19 (S. Mat. cap 28) si 15 (S. Ev. Marcu cap 16), ci adeveratulu versu paralelu alu acestoru 2, e versulu 21 din Ev. S. Ioan cap 20. Deci n'a fostu si n'a pututu fi corecta comentarea facuta la versu 39 (S. Ev. Ioan cap 7) de Dlu autoru, căci ea e basata între altele si pre unu paralelismu fortiatu, pre unu paralelismu ce nu exista, dar carele e luat u ca existentu arbitraminte de Dlu autoru.

Fiindu cu tóte punctele, la cari am avutu se respundu, voiu incheia tractarea tectstului din cesti-une dupa ce voiu face unu estrasu scurtu din cele spuse, adaugandu înca unele, ce nu le-am pututu dice înainte de a însirá dovedile necesarie.

Din caus'a că opulu Dlu autoru nu tractéza tóta dogmatic'a, intregu simbolulu credintiei, ci nu-mai unele dogme si putini articuli din Simvolulu credintiei, comentarele esegetice a singuraticiloru tectsturi sunt unilateralminte tractate. Dlu autoru n'are de-a face cu intréga dogmatica seau esegesa, pentru aceea nici că s'a pututu luá si tractá unu pasagiu seau altulu din tóte punctele de vedere, tractarea si argumentarea nici că a pututu altucum fi decátu numai unilaterala. Recerintieloru acestora am trebuit si eu se me acomodez la criticarea opului, la comentarele si esplicarile mele, precum si la es-punerea contra argumentelor. Dlu autoru dara s'a întorsu ca în circus, spatiulu seau arena e angusta, precandu tereenulu dogmaticiei si alu esegesiei e fórte vastu, opulu Dlu autoru se pôte numi (— fara ca se intentionez vatamarea Dlu autoru —) si o aler-gatura dupa cuvinte, si in graba acést'a fiindu mai tóta atentiunea absorbita de terminulu pnevma, multe tectsturi sunt tractate fórte superficialu, intog-mai ca si tectstulu acest'a cap 7 v 38 si 39 (S. Ev. Ioan). In mai multe locuri dara cu deosebire aici am fostu constrinsu si eu se devinu unilateralu, căci altucum n'asi fi pututu urmari pre autoru, altucum nu mi-ar fi succesu a aflá afirmatiunile false, cu alta procedura n'asi fi pututu separá premisele eronate din cele adeverate. Acést'a lucrare e si cu anevoie, dara fórte obositóre in criticarea Dlu autoru, pen-trucă prin elocinti'a sa farmecatóre, prin istetimea si genialitatea sa îngreoeza fórte criticarea. Din cauzele aceste me si vedu constrinsu ca la finea tractarii tectstului din cestiune. Se mai adaugu unele fórte necesare, se me esprimu mai chiar asupra unor afirmatiuni de a-le mele, me vedu constrinsu ca se me comentezu singuru, pentrucă se nu fiu reu in-tielesu.

La prazniculu celu mare jidovescu a rostitu Christosu memorabilele cuvinte din versu 38 si co-mentate de insusi S. Evangelistu Ioanu in versulu urmatoriu (alu 39. cap 7). Aceste cuvinte si anumitu loculu acela a S. Scripturi, la carele a facutu si Christosu alusiune prin espresiunea: „*cum dice scrip-tur'a*“ le aflamu comentate inca de unu S. Evange-listu, anume de S. Evangelistu Luca in Faptele Apostoliloru cap 2 v 13, 14, 15, 16, 17, 18, 38 si 39. Inprejurarea cea mai importanta e că Christosu n'a adresatu cuvintele acele Apostoliloru, ci poporulu jidovescu adunat, pre elu l'a indemnatu la credintia,

cautand se fi atraga prin promisiunea data de Ddiu inca mainainte prin gur'a prorociloru. Promisiunea aceea profetica se referesce la toti credinciosi, la intréga biserica a lui Christosu. Din punctulu acest'a de vedere, si din caus'a, cá si S. Apostolii sunt de a se numerá între credinciosi, ba ei sunt inca primii credinciosi si inca in oficiu apostolescu si preotiescu, putemu dice cá duchulu acela promisú si darurile lui se potu referi si la Apostoli, macaru cá Christosu s'a adresatu espresu catra poporu si nu catra S. Apostoli, cari inca au fostu de fatia, macarca Christosu ce promite, promite poporului cu conditiunea, daca voru crede întru elu. In S. Evangeliu inse aflamu si locuri (cele mai multe la S. Ioan) unde Christosu vorbesce numai S. Apostoli promitiendule venirea S. Duchu, si în care locuri Domnulu Christosu nu amintiesce nimicu despre credinciosi. Si cu tóte aceste S. Duchu nu s'a pogorítu numai pentru S. Apostoli. Scim in sa cá S. Duchu s'a pogorítu numai odata în Biserica lui Christosu, in diu'a cinci-diecimei, ca se pretréca în veci in Biserica.

(Va urmá)

Santirea unei biserici noue.

Unu actu dintre cele mai rare, dar cu atatu mai insemnatu, s'a seversitu Dumineca in 22 Oct. 6 Nov. in tractulu protopresviteralu alu Beiusiului. Comunitatea parochiala Vasicoú — Baresci si-a serbatu in numit'a diua santirea bisericeii sale de nou edificate.

Faim'a acestei serbatóre ocasionale se respandise cu pucine dile mai nainte in totu cerculu; o multime de crestini din locu si din prejuru venira la noulu templu in credinti'a firma si fericitóre, cá aici va reversá Domnulu asupra loru darurile sale ceresci. In decursulu divinului servitiu se oglindá pe fecele tanturoru o fericire ne esprimabila, paré cá totii vedu presentia Mantuitorului care a disu cá „unde voru fi unulu séu doi séu mai multi adunati intru numele meu, acolo voiú fi si eu in mediloculu loru.“ Adunarea erá numerosa, inteligenti si tierani, fara deosebire de nationalitate si confesiune. Domnulu si plugariulu, bogatulu si seraculu erau aici egali, toti erau frati, fii unui'a si aceluiasi Parinte. Fiecare grabiá a aduce jertfa Parintelui cerescu din productele ostanelorú sale pentru mantuirea sufletelorú loru.

Servitiulu divinú s'a inceputu cam pe la 9 óre si a duratu pana la 1 óra dupa médiedi. Actulu santirei s'a seversitu prin 7 preoti, intre cari si Dlu protopresviteru tractualu Vasiliu Popp, ca delegatu spre acést'a din partea Prea S. S. Dlui Episcopu diecesanu Ioanu Metianu. La finea utreniei s'a facutu incungurarea bisericeii ducendu unii prapori, altii icóne, cantandu cu totii inmulu santu: „Bine esti cuventatu Christóse Ddielu nostru“ etc. Dupa reintrarea in biserica s'a inceputu s. liturgie. Sub durat'a liturgiei merita amintire efectulu ce l'a produsu cetirea s. Evangelie de catra 3 preoti, cetindu pe rendu fiecare câte unu versu. La finea s. liturgiei D. protopres. tract. a tienutu o cuventare acomodata solemnitatii, impartita in 2 parti si adeca vorbindu: I despre insusirele crestinului adeveratu si a II despre scopulu bisericeii. Poporulu o ascultá cu multa

placere, paré cá vré se inghita fiecare cuventu, cu atatu mai vertosu cá pe la noi e cam mare fómatea de cuventari bisericesci. Dupa s. liturgia poporulu aduse prinósele spre binecuventare si santire. Credinti'a in santieni'a preotului pana acolo merge, încátu poporulu nu permitea nimeni altui'a decâtu unui preotu taiarea in bucati a prinosului pentru impartire.

Finindu-se ceremonialulu religiosu toti s'au impartatu. Pentru ospeti comun'a a arangiatu unu prandiu comunu. Fiindu in sa nrulu loru mare, o parte din trensi au fostu invitati pe la familii. Nrulu celoru ce au avutu prandiu comunu in sal'a destinata s'au urcatu preste 50 persóne. In de cursulu prandiulu s'au tienutu mai multe toaste, primulu toastu, de d. notariu din Criscioru Vas. Siarcadi, intru onórae si sanatatea II. Sale Dlui Eppu Ioanu Metianu; a urmatu Rever. D. protopr Vas. Popp care lauda zelulu intregiei comune si cu deosebire a epitropiloru bisericesci pentru edificarea bisericeii, d. I. Coroiu preotulu localu vorbesce despre ingrijirea cea buna a Archiereului nostru diecesanu de turm'a sa; d. pretore alu cerc. Vasicoú G. Domsia si-espriima parerea de bine pentru concordia ce a domnitu între cele 2 comune la edificarea bisericeii, i-indémna si mai de parte la asemenea concordia; Iust. Bogdanu alesu preotu in Calugari, intru onórae si sanatatea celoru ce striga dela inaltimea demnitatii loru: lumina, sciintia si cultura, pentru acei ce ne indémna la activitate, si cu deosebire pentru Esc. Sa Metropolitulu Mironu Romanu; d. P. Baicu preot. dela Baitia vorbesce despre progresu, care trebue se inépa din scóle, pentru ce si ridica pocalulu seu intru sanatatea dloru invetiatoru de facia; d. P. Bogdanu invet. in Criscioru vorbesce despre misiunea frumósa a preotiloru si despre cea ce au fostu totdeun'a preotulu romanu pentru poporulu seu, apoi saluta pe cei de facia; d. Ioanu Coroiu preot. loc. ridica pocalulu seu intru sanatatea Esc. S. Eppulu rom. cath. de Oradea M. S. Lipovnicki, care s'a induratu a ajutorá biserica cu lemne daruite gratuitu pentru edificiulu bisericescu; d. V. Siarcadi ridica pocalulu intru sanatatea Rvds. D. vicariu din Oradea-mare Ieroteiu Belesiu; in fine mai merita amintire si vorbirea Dlui pretore G. Domsia in care vorbesce despre frumseti'a bisericeii, dar ca se fia si mai frumósa dice Dsa, ar' trebui zugravita, pentru care scopu circuléza indata o colecta prin care s'a adunatu 118 fl. 90 cr. Numele contribuentiloru caror'a le esprimámu o adenca multiamita si recunoscintia suntu: Maria sa d. Ales. Lipovnicki alesu deputatu alu cerc. Tinc'a si directoru alu Dominiului Vasicoú 25 fl.; d. arendasiu L. Weis 20 fl.; d. D. Janeso advocatu 10 fl.; d. Vas. Siarcadi 5 fl.; d. pretore G. Domsia 5 fl.; d. P. Bogdanu invet. 5 fl.; d. Fr. Szóllóay sub pret. 5 fl.; d. padurariu dela Lunca F. Medgyesy 5 fl.; d. jude. r. I. Andrásy 5 fl.; d. scr. la oficiu reg. N. Forthuber 5 fl.; Rvds. protopresviteru, Vasiliu Papp 2 fl.; d. Al. Késmárky 2 fl.; d. Nicolau Chisiu invetiatoriu in Criscioru 2 fl.; d. advocat. Lad. Lazaru 2 fl.; Dr. Kalos med. in Baitia 1 fl.; d. preotu din Lehececi G. Popoviciu 1 fl.; G. Popoviciu preotu in Stei 1 fl.; d. I. Bogdanu 1 fl.; J. Körner 1 fl.; d. G. Criste inv. in Lehececi 1 fl.; inv. din Serbesei I. Coste 1 fl.; inv. din Vasicoú s. Rachitianu 1 fl.; d. L. Kúllós 1 fl.; S. Török 1 fl.; d. pad. din Vasicoú N. Paczolay 1 fl.; I. Rusu 1 fl.; Teodoru Teaha preotu in Campu; 1 fl.;

P. Dale preotu in Serbesoi 1 fl.; Vas. Teaha preotu in Sohodolu 1 fl.; I. Pinteru inv. Beiusin 1 fl.; P. Baicu preot. Baitia 1 fl.; Ales. Draganu not. in Vasico 1 fl.; Ales. Coroiu 1 fl.; M. Terme 50 cr.; G. Popa 50 cr.; N. Domiti'a 40 cr.; Nic. Bortosiu inv. in Cherpenetu 30 cr.; I. Papp inv. 20.; Éta dar unu rezultat alu fratietatii, alu concordiei si alu iubirei de progresu. Dee Ddiu ca se domnésca aceste pretutindenea intre Romani!

Criscioru 7 Nov. 1881.

Iustinu Bogdanu.

D i v e r s e.

† **Necrologu.** *Ioanu Damsia* preotu in Seciani, asesoru consistorialu, si deputatu la Sinodulu eparhialu din Aradu, *Nestoru Damsia* preotu in Duleu dieces'a Caransebesiului, *Floare* maritata Moga protopopesa Papmezeului, *Marta* maritata Tomutiu economa in Pedigdu, *Elisaveta* maritata *Agudu* economa in Capalna ca nepoti, si *Elia* Moga protopresviterulu Papmezeului ca ginere de nepota, aducu la cunoscintia, cumca bunulu loru unchiu si socru, *Vasilii Damsia*, parochu in Robogani, si asesoru scaunalu in protopresviteratul Papmezeului dupa unu morbu scurtu si impartasirea Steloru Taine in a 68 anu alu vietiei, a invetiatoriei 13, si preotiei 32, au adormitu in Domnulu in 22 Octomvrie (3 noemvrie) 1881, si in 24 Octomvrie (5 Novembre) s'a inmormentatu cu cuvenita pompa, de catra 13 preoti. Parintele *Vasilie* Moga din Chesia la finea servitiului funebru a rostitu o cuventare funebrala pantrundietóre, schitiendu meritele nationale si biserecesci ale repausatului.

Defunctulu, ca invetiatoriu, preotu, si cetatianu, a fostu unu barbatu de modelu. Pe densulu l'a caracterisatu *moral'a* si *fapt'a*, ca moralu, dupa ce in anulu 1854 a repausatu toti'a sa *Ecatetina Cosma* matusia advocatului si deputatului congresualu *Parteniú Cosma*, elu si-a pastratu onórea si caracterulu seu preotiescu liberu de ori-ce reprehensiune! Ca omulu fapteloru inca a stralucitu. Magnificentiei Sale Domnului *Dimitrie Ioanescu* fostului inspectoru de scole sub sistem'a lui Bach, i-a fostu man'a drépta intru aridicarea scoleloru si ameliorarea salarieloru invetiatoresci, éra in comun'a sa Robogani singuru numai prin staruinti'a propria, a ridicatu o biserica pompósa de materialu solidu si o scola, care i-voru eternisá memori'a, ca niste monume neperitóre. Ca *cetatianu*, a fostu unu patriotu si nationalistu bunu; in cerculu densului pentru alegere de ablegatu die-talu strainiloru inca nici odata nu li-a succésu a re-esi in contra candidatului romanu. — In urma sub greomantulu aniloru a traitu retrasu la mosia sa in Robogani, unde l'a si ajunsu mortea. Si s'a inmormentatu prin R. D. *Elia* Moga protopresviteru si ginere de nepota cu o pompa demna de trecutul densului. Fiei tierin'a usióra si memoria eterna!

† **Necrologu.** *Ioan Glicze*, notariu in Vadu si *Iosif Glicze*, economu in Ortiteagu, cá filii, cu inima doioasa aducu la cunoscintia, cumca celu mai bunu parinte *Florian Glicze*, preotu rom. gr. orientalu in Ortiteagu si asessoru la scaunulu protopresviteralu alu Pestesuiului, in anulu 63 alu vietii si 35 alu preotiei, dupa primirea SS. Taine, la 30 Octomvrie (11 Noemvrie) in urmarea unu morbu indelungatu, a adormitu in Domnulu. Remasitiile lui pamentesci, dupa

ritulu bisericeii resaritene, se voru asiediá spre repausu — domineca — in 1/13 Noemvrie, d. m. la 2 óre, dela cas'a parochiala din Ortiteagu, in cimete-riulu bisericeii orientale de acolo. La care actu de doliu sunt invitati toti consangeni, colegii si cunoscutii adormitului. Ortiteagu, 30 Octomvrie (11 Noemvrie) 1881. Fia-i tierin'a usióra!

* **Societatea academica „Romania-Juna“** in siedinti'a sa din 5 Noemvrie a. c. s'a constituitu de nou alegandu-si comitetulu pe anulu administrativu 1881/2 in urmatoriulu chipu: Presidentu: Drd. med. *Constantinu Popasu*, vicepresidentu: stud. techn. *Emilian Popovici*, secretari: stud. med. *Iuliu T. Mer'a* si stud. techn. *Eugen Zotta*, cassariu: stud. jur. *Ciril Vulcan*, controloru: stud. med. *G. F. Braescu*, bibliotecariu: stud. jur. *Stefan Petrovici*, economu: stud. silv. *Alesandru Pop.* — In comisi'a literara s'au alesu urmatorii: stud. med. *E. Codru Dragusanuln*, stud. filos. *I. S. Paulu*, stud. filos. *I. C. Pautiu*, stud. jur. *Dumitru S. Stefan*, si stud. techn. *Iul. Moisilu*; ér in comisi'a revediatóre: stud. techn. *Dumitru Bratianu*, stud. filos. *Dionisiu Fagarasiannu*, stud. filos. *Solomon Halitia*.

* **Facultatea de teologie.** Dlu V. A. Urechia, ministrulu instructiunei publice si alu culteloru in Romania a publicatu proiectulu de lege pentru infiintiarea unei facultati de teologie in Bucuresci. Consiliulu de ministri a aprobatu cererea I. Preasantiei sale Mitropolitului Primate, d'a se deschide acésta facultate mai nainte de a-se votá proiectulu de catra corporile legiuitóre. Si dupa cum ne spune „Resbóulu“ facultatea s'a deschisu dejá Joi in 5 a lunei curente intr'una din salele Universitatii. Profesorii cari s'au oferitu a face cursuri gratiuite pentru anulu antaiu, pana la inscrierea si completarea ei prin bugetu, sunt: Preasanti'a Sa Inocentie Moisiu, vicariulu metropoliei, P. Sa Balanescu Pitesténu, directorulu seminariului centralu, Calistratu Orlénu, Archimandritulu S. Enacénu, dnii Dr. B. Constantinescu, Dr. N. Nutiulescu si Dr. G. Zotu.

* **Santulu Sinodu** alu santei bisericeii autocefale ortodoxe romane este convocatu pentru diua de 5 Novembre 1881, conformu art. 13 din legea pentru alegerea Metropolitiloru si Episcopiloru eparhioti, cum si constituirea santului Sinodu, mai sus numitu.

* **Eticheta indiana.** Eticheta la unu pranzu in Ostindia prescrie unu obicei particularu, dar placutu. Dupa ce s'au inlaturatu ultimile bucate, damele parasescu sufrageria (unu obicei, ce domnusee si prin cercurile culte din Anglia) si indigenii desbraca pe óspeti de fracurile si vestele cele strímte, dandule in loculu loru scurteici usióre de bast indiano. In caldura tropicala a sudului asiaticu aceste costume subtiri prind fórte bine si musafirului indiano i priesce si mai multu tigara de Havanna, de cât in gheroculu celu strinsu. De altminteri spalato-resele din peninsula lui Himalaya se póta cam aspru cu rufelesu loru, cea ce ar supara grozavu pe nevestele nóstre, cacii Indiancele 'si spala rufelesu, dând cu ele fara mila de petrile din apa, in cât panzaturile deja la a doua spalatura au cate unu semnu de acestu grozavu tratamentu. Pe când Indianulu mai putinu avutu da la masa musafiriloru sei scurteici astfel curatite, Nabobul celu bogatu din siեսurle Gangesului ofera amiciloru sei vestiminte noi, croite din bast de matase pretiósa, pe cari le lasa loru in dar, sau daca ei le refusa, remanu pe sém'a servitoriloru loru.

* **Hirotonire.** Clericul absolutu **Moise Bogdanu**, s'a hirotonitu intru preotu Dumineca in 1/13 Noemvre a. c. pentru parochi'a Meragu, protopopiatulu Beiusiului.

* **Diarulu „Romanulu“** cu incepere dela 1 Ianuarie viitoriu, apare in formatu mare cu 6 colóne. Fondatoriulu si proprietariulu seu anuntia acést'a spre a-si areta recunoscinti'a celoru cari au sustienutu diarul in timpu de 25 ani.

* **Unu calugaru escomunicatu.** Se publica in extractu, spre cunoscinti'a generala, adresa I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei si Sucevei, cá pentru abaturile urmari ale monachului Chiril Cucu, din schitul Preotesti, judetiulu Suceva, a fost trimisu in canonu la monastirea Horaitia, pentru indreptari, astfelu cá numitulu monachu in locn se-si faca canonu, elu, din contra, a parasitu monastirea, retragendu-se in satulu Preotesti, ce vine in apropiere de schit, si-a lepadatu costumulu monachalu, tundiendu-si perulu capului si alu barbei, comitiendu diferite neorendueli, din care cauza s'a ridicatu de primariulu comunei respective, l'a depusu protoeriei, unde numitulu declará verbalu cá nu mai voesce a fi calugaru; pentru asemenea fapte, I. P. S. Mitropolitu, conform art. 60 si 61 din regulamentulu Sr. Sinodu pentru disciplina monachala, a decisu excluderea lui din schima monachala pentru totdeauna.

Concursu.

Devenindu vacantu unu, eventualu done stipendii, din fundatiunea fericitei **Elena Ghiba Birt'a**, pentru distribuirea loru se escrie concursu, cu terminu pana la **1/13 Decembre 1881**.

1. Dela recurinti se cere se probeze: Cumca suntu de religiunea gr. orientala, si de nationalitate romana ori gréca, nascuti in careva din comitatele Aradu, Bihoru, Bichisiu, Cianadu;

2. Cumca studiazu in órecare institutu publicu, cu succesu distinsu, si au buna purtare morala, cum si cá ar fi lipsiti de mediulócele trebuincióse.

3. Rudeniile fericitei fundatrice, si anume sucesorii acelora, cari se tragu dela parintele testatorei Michailu Birta fostu parochu gr. or. in Bichisiu, si si cele dela mama ei Ana Neamtiu din Ienopolea, — ori unde s'ar afla, — vor avea preferintia.

Recurrentii la vreunul din aceste stipendii vor avea asi inaintá rugarile lor, instruite cu recerintiele de susu, — subserisului cá presiedinte alu comitetului fundatiunei Birta.

Aradu 2/14 Novembre 1881.

Ioanu Metianu m. p.

Episcopul Aradului.

Statiunea invetiatorésca gr. or. din comun'a **Giresiu**, apartienatoria la inspectoratulu cercualu de scóle Oradea-mare facandu-se vacanta, pentru indeplinirea acelei statiuni se escrie concursu cu terminu de alegere pe **21 Noemvre a. c. st. vechiu**.

Emolumintele suntu:

1) Cuartiru liberu cu unu intravilanu,
2) 22. jugere de pamentu aratoriu de prima clasa acarui venitu se pretiuesce anualminte la 500 fl.

3) Pentru invetiatoriu unu metru de lemne, éra pentru incaldirea scólei paie cate voru fi de lipsa.

4) Alegandulu invetiatoriu totodata va fi si cantoru bisericescu si se va folosi de stólele cantorale a nume dela mormentarea celoru mari 1 fl. dela celoru mici 50 cr.

5) Dela tóta casa dupa care este pamentu 50 cr., Doritori de a recurge pentru acést'a statiune suntu avisati de a si tramite recursurile instruate cu documentele necesarie pana in 18. Noemvre a. c. st. v. la inspectorulu cercualu Simeon Bica protopresbiterulu gr. or. din Oradea-mare (Nagy-várad) totu odata suntu poffiti, ca pana la terminulu de alegere intru un'a dumineca seu serbatórie se se prezenteze la S. Biserica pentru de asi adeveri desteritatea in cantari si tipicu.

Giresiu 10. Octomvre 1881 st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu intielegerea mea: **Simeon Bica** Protopopu: Oradii-mari.

Conformu ordinatiunei consistoriale din 27. August 1881 Nr. 1820 B. prin acést'a se escrie concursu pe a dou'a parochia din **Tierentéz**, impreunata cu postulu de invetiatoriu la scól'a a dou'a de acolo, pana in **6 Decemvre a. c.** cand se va tiené si alegerea sub conditiunea: 1 ca alegandulu se folosésca numai o jumetate de sesie, remanendu cea alta spre depurarea contributiei restante, ér dupa aceea avendu se tréca in folosulu fondului preotiescu;

2. birulu si stólele usuate dela jumetate poporeni din comuna;

3. un'a suta floreni in bani gata,

Recurrentii, cu cualificatia pentru parochii de clas'a II. au a se presenta in vre-o dumineca seu serbatórie in biserica spre documentarea desteritatii sale in cantari si rituali.

Recursele, adresande catra comitetulu parochialu, au a se substerne Rev. D. Protopresviteru a Timisiori Meletiu Dreghiciu pana in 5. Decemv. 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Mel. Dreghiciu** m. p. Prot. Tim.

Pentru statiunea invetiatorésca din **Duudu**, Inspectoratulu Agrisiului, Comitatulu Aradului, se publica concursu cu terminulu pana **15. Noemvrie** in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt in bani gata 150 fl. 12. stangeni de lemne 2. jugere pamentu aratoriu si 1. jugeru fenatiu, dela ingropaciuni mari cu liturgie 50 cr. si mici 30 cr. cuartiru liberu in localitatea scólei.

Doritorii de ocupá acestu postu suntu avisati a-si trimite recursurile Inspectorului Cercualu in Sicula posta ultima B. Jenö adresate comitetului parochialu din Duudu, si in vre-o Duminece seu serbatórie a-se presenta in Biseric'a de acolo, pentru de a-si areta desteritatea in tipicu si cantulu bisericescu.

Datu in Duudu, la 18. Octomvrie 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu **Florianu Montia** m. p.